

Livflottor för Eurocard Gotland Runt (samma gäller för Watski2star Baltic)

I handeln förekommer alltmer reklam om livflottor för fritidsbåtar. Som seglare kan man ställa sig frågan vilken typ av livflotte man ska satsa på. Det är viktigt att köpa rätt sorts livflotte både för funktionen, säkerheten och ett bra andrahandsvärde eller låg livstidskostnad.

Ett annat kriterier är att livflotten måste vara godkänd för havskappsegling. Följande klasser av livflottor är godkända för havskappsegling enligt OSR, Offshore Special Regulations:

- SOLAS godkända livflottor
- ORC livflotte tillverkad **före** januari 2003
- Livflotte klassad enligt OSR Appendix A part II, vanligen kallad "ISAF flotte"
- ISO 9650-I grupp A med nödpack 2

SOLAS-klassade livflottor är konstruerade för de högsta kraven och är obligatoriska för den större yrkessjöfarten samt havskappsegling i kategori 0.

Den som inte kappseglar eller långseglar på stora öppna vatten kan välja en till inköpet billigare och enklare livflotte. Den enklaste typen är då oftast tillverkad enligt äldre kappseglingskrav och kallas ofta för "ORC livflotte". Observera att ORC livflottor tillverkade från januari 2003 *inte* är godkända för havskappsegling.

Med erfarenheter från bla Sydney-Hobart 1998 tog ISAF (International Sailing Federation) fram en specifikation för en livflotte som var ett steg bättre än det gällande regelverket för ORC-livflotten. Den nya specifikationen omfattade ett 50-tal krav på en livflotte med typbenämningen "ISAF livflotte". Specifikationen byggde på ett sedan länge pågående arbete med standardisering av livflottor för fritidsbruk, det som skulle bli standarden ISO 9650. Denna typ av ISAF flotte säljs i mycket begränsad omfattning i Sverige.

I mars 2005 fastställdes standarden ISO 9650, vilket är en standard för livflottor avsedda för mindre fartyg och fritidsbåtar. Standarden består av:

Standard	Innehåll
ISO 9650-1	Standard för livflotte avsedd för längre resor där hård vind och signifikanta vågor kan förväntas. Dock inte för abnorma förhållanden som orkaner eller bruk i extrema områden (ex södra oceanen). Livflotten med utrustning ska helt kunna försörja sina passagerare även inkluderande allvarliga nödsituationer utan assistans kan ske utifrån. Delas in i två grupper (A resp B) enligt förväntade lufttemperaturförhållanden.
ISO 9650-2	Standard för livflotte avsedd för kustfarvatten, större fjärdar och insjöar, för "måttliga förhållanden". Livflotten med utrustning (nödpack) ska delvis kunna försörja sina passagerare. Förväntade lufttemperaturförhållanden är 0° C till + 65° C, alltså varma farvatten.
ISO 9650-3	Standard för materialkrav för livflottarna 9650-1 och 9650-2

En livflotte klassad enligt ISO 9650 har inga krav på att vara självrätande, även om det finns tillverkare som löst detta.

Vad gäller då för Eurocard Gotland Runt (Watski2star Baltic)?

Som havskappseglare är du hänvisad att utrusta din båt med livflotte (och annan säkerhetsutrustning) som tävlingsarrangören bestämmer. De i sin tur har att följa det internationella regelverket OSR, Offshore Special Regulations och därutöver göra lokala anpassningar. Ett sådant exempel är att Eurocard Gotland Runt (Watski2star Baltic) är en kategori 3 kappsegling (som egentligen inte kräver livflotte alls) där arrangören KSSS (OXSS) ställer krav på att livflotte ska finnas ombord.

Syftet med regelverket kring säkerhet är att upprätthålla en miniminivå – den som framgår av ovanstående text. Denna nivå ska genom åren inte sänkas. Exempelvis innebär detta att livflottor

klassade enligt ISO 9650-2 **inte** kan godkännas som säkerhetsutrustning i Eurocard Gotland Runt (Watski2star Baltic). Motivet är att de inte är godkända enligt regelverket som beskrivits ovan samt att de är byggda för en lägre standard –”sjövärdighet” än vad som kan anses behövt.

Olika typer av nödpack och grabbag

ISO 9650 anger tre varianter av minimistandard för nödpack och grabbag

Typ	Avsedd för
Nödpack 1	Standard för utrustning – nödpack för den som förväntas tillbringa mer än 24 timmar i livflotten. Denna är ej avsedd för livflotte ISO 9650-2
Nödpack 2	Standard för utrustning – nödpack för den som förväntas tillbringa mindre än 24 timmar i livflotten.
Grabbag	Den utrustning som inte förvaras i livflotten eller dess nödpack. Grabbagens innehåll anpassas efter behov och förvaras greppklar ombord för att medtas vid övergivande. Delar av innehållet i nödpack 1 och 2 <i>får</i> förvaras i grabbag

Nödpack och grabbag ska väljas utifrån den tid man förväntar sig tillbringa ombord i livflotten innan räddning sker. Den svenska målsättningen för sjöräddning – att man i 90 % av fallen ska kunna räddas inom 90 minuter efter att larm inkommit till sjöräddningscentralen, medför att nödpack 2 bedöms som tillräcklig miniminivå för Eurocard Gotland Runt (Watski2star Baltic).

Stefan Nilsson
Scandinavian Safety Training Centre AB

Faktaruta:

Jämförelser av livflottar typ ISO 9650

	ISO 9650-1	ISO 9650-2
Storlek, personer	4 -12	4-8
Antal ingångar	1 – 2	1
Max sjösättn höjd, m	6	4
Fånghinans längd, m	9	6
Vindskydd (tak)	Ja, reser sig automatiskt med vattensamlare	Ja, reses manuellt eller automatiskt
Externt positionsljus, styrka	4,3 cd	0,75 cd
Temperaturområde	Grupp A: – 15° C till + 65° C Grupp B: 0° C till + 65° C	0° C till + 65° C
Nödpack	Typ 1 Typ 2	Typ 2 (ska förvaras i livflotten)
Lämplig båtstorlek	Upp till 24 meter	
Konstruktion/krav	Dubbla bärkammare med gasuppblåsning, tät durk, vindskydd. Bordningsramp som gör att en person med normal fysik kan ta sig upp utan att vila efter att ha simmat 50 meter. Två personer ska kunna dra upp en tredje utan att flotten välter. Bogserögla för att kunna bogseras i 3 knop fullt lastad. Två personer ska kunna paddla flotten 20 meter inom 2 minuter	